

ועדת גורן

פרוטוקול

מישיבת אחה"צ, מיום 3.12.2009

נוכחים: חברי הועדה :
כב' השופט (בדימוס) אורי גורן, יו"ר הועדה
מר אביגדור קהלני
כב' השופט (בדימוס) ד"ר גבריאל קלינג
מר עוזי לוי
פרופ' יוסי תמיר
פרופ' ערן דולב
גב' אסתר דומיניסיני
משקיף מטעם משהב"ט :
גב' ליאת ניקריטין
אל"מ יאיר בן שלום-רמ"ח נפגעים
משקיף מטעם משרד האוצר :
משקיף מטעם צה"ל :

מרכז הוועדה :
מר אביהו דיסטלמן

הופיע בפני הוועדה :
מר פינחס בוכריס - מנכ"ל משרד הביטחון
מר קותי מור - ראש אגף שיקום נכים במשהב"ט
מר חיים בר - יו"ר ארגון נכי צה"ל
מר דני בן-אבו - מ"מ יו"ר ארגון נכי צה"ל
מר זאב ויסמן - סגן ראש אגף שיקום נכים
מר שמעון נבון
עו"ד יוסי לוי
מר מאיר בינג - ממשרד האוצר
זאב פיינר-דובר הוועדה

הופעתו בפני הוועדה של מר פינחס בוכריס, מנכ"ל משהב"ט

א. גורן, יו"ר: אני פותח את הישיבה הראשונה הפומבית של הוועדה שלנו. באופן טבעי, זימנו – לא כעד – כמומחה, כעזר, את מנכ"ל משהב"ט שלמרות שהוא לחוץ בזמן ויש לו פגישות יותר חשובות היום, ממה שהפגישה הזאת, הוא לא ביטל את הופעתו ואנחנו מעריכים את זה מאוד. וכדי לא לבזבז את הזמן המועט שאתה כאן, אני מבקש ממך לסקור את הבעיה כפי שאתם רואים אותה, ולאחר מכן נשמע מומחים אחרים. בבקשה אדוני,

מר בוכריס: קודם כל אני מתנצל, הוזמנתי לרה"מ בשעה 2. אין לי שום בעיה לבוא פעמים נוספות לוועדה הזאת, כלומר מתי שתרצו אני אתייצב פה, ולא ותת לזה כל מיני הסברים לא נכונים.

אני קודם כל מברך את ההחלטה על הקמת הוועדה. זו היתה יוזמה של משהב"ט ומשרד האוצר. הוועדה הזאת, בעיניי, אחת מהוועדות החשובות שעשיתי בתפקידי בכהונתי כמנכ"ל משהב"ט ואני מברך את כולכם ומודה לכולכם שהסכמתם להשתתף בוועדה. ואני לא סתם אומר את זה.

העיסוק שלי באגף השיקום, באגף המשפחות ואלמנות ויתומים הוא אחד מהתחומים שאני משקיע בהם לא מעט זמן. והסיבה שאני עוסק בהם לא מעט זמן, נובעת מהחובה המוסרית שיש לנו במשהב"ט ובתור נציגי ממשלת ישראל, לתת את הטיפול הראוי ואת המענה והיחס הנכון לכל הגופים האלה שהזכרתי.

אני יכול לומר לכם גם, שבמהלך התקופה שאני כמנכ"ל,

עשינו לא מעט שינויים במשהב"ט, כולל קיצוץ בכ"א ותהליך התייעלות בכ"א, אבל שני האגפים שמרתי כפרח מוגן, מבחינת כ"א, זה אגף השיקום ואגף המשפחות. וזה נובע מהסיבה שהאוכלוסייה שאנחנו נדרשים לתת לה מענה, היא עצומה מול מה שבמשהב"ט קיי בשביל לתת. ולכן, הסתכלנו על הסוגיה הזאת בראיה הרבה יותר רחבה: 1. לשמור ולטייב את כ"א. באגפים אחרים, מי שפורש – לאו דווקא מקבל, בתוכנית הפרישה. אגף השיקום, מי שפורש, נקבע שיוחזר כ"א חדש, חליפי. היום באישור תוכנית עבודה ל-2010 הנחיתי אותם, ביקשתי מהם שיעשו מיון נכון לאנשים החדשים שייכנסו לאגף. גם עם הכוחות הנפשיים הנכונים, גם עם האיכות הנכונה, ושיוכלו להוביל תהליכים באותם תקנים, אנחנו לא הגדלנו את התקנים. אנחנו קיצצנו למעלה מ-160 תקנים, ואגפים אחרים יספגו את הקיצוץ הזה, לא אגף השיקום ולא אגף המשפחות. אבל אני לא מדבר על מספר אחד כזה או אחר, זאת לא הסוגיה. אחרים, יש כאלה שנפגעו בעשרות. דבר נוסף, זה במהלך השנים האחרונות טייבנו או ניסינו לראות איך אנחנו מיטיבים את הקשר עם האוכלוסיות האלה, בכדי שלא ירגישו שמחפשים מענה, מחפשים תקשורת, מחפשים צד, והוא לא קיים. אבל כשאני נכנסתי לסוגיה וראיתי, יש פה מצב כמעט בלתי אפשרי שאם לא יבוא מישהו – ואסור ולא נכון שמששהב"ט או משרד האוצר יעשו את הסדר הזה. וכל מה שאני אומר פה, לא בא להתייחס לבעיה דרך החור של הגרוש שמששהב"ט שם בתקציב הזה. אין תקציב מוגדר לאגף

השיקום ולא למשפחות. אין תקציב מוגדר!

א. גורן, יו"ר: אבל בהחלטת הממשלה יש התייחסות?

מר בוכריס: שנייה, אני תיכף אתייחס. בהחלטת הממשלה יש כל מיני דברים, אבל צריך לראות איך בסוף מממשים אותם.

נכון להיום, תקציב באגף השיקום ותקציב אגף המשפחות, הוא תוצאתי לאוכלוסיה הנדרשת. אני לא יכול להיות במצב שאני נותן לאחד ולאחר, שמגיע לו, אני לא נותן לו כי נגמר לי התקציב באותה שנה.

ולכן, כל מה שאני בא ואומר פה, יהיו לו השפעות על המשמעות הכספית, הכלכלית של זה, אבל זאת לא המוטיבציה שבגללה אנחנו נמצאים במצב כמעט- אני אגיד, בלתי סביר. אני לא חושב שנכון שמהב"ט או ממשלת ישראל, (משהב"ט הוא חלק ממשלת ישראל), ימצו את עצמם כמשרד שהוא נגד נכי צה"ל או משפחות ואלמנות וכל אלה. לא יכול להיות המצב הזה.

אני, לאחרונה נפגשתי עם ארגון הנכים וכאב לי לראות את התחושות הקשות שיש להם נגד המשרד שאני עומד בראשו. ניסינו להגיע לתובנות ולהבנות, גם מבחינת הבנת שירות, גם לראות איך מקבלים יחס, הכל. כי לפעמים זה כסף, לפעמים זה לא רק כסף אלא דברים אחרים.

מצד שני, כשמסתכלים על הנתונים של אגף השיקום, אגף השיקום מטפל באוכלוסיה של למעלה מ-55 אלף נכים ואני חושב, שצריך להסתכל על האוכלוסייה- האוכלוסייה של נכים בכלל, היא קרוב ל-100 אלף, אבל מכיוון שנפלה החלטה ב-1996 נדמה לי, שלקחו את הנכים מ-0% עד 9% לא נחשב ומ-10% עד 19% נתנו להם תגמול חד-פעמי והם

לא מקבלים או התייחסות מאגף השיקום.
אבל כשמסתכלים על הפילוח של למעלה מ-55 אלף נכים,
נכון לשים סימן שאלה ולהסתכל ולנתח את האוכלוסיה.
ברשותכם, אני מאוד אזהר בלשוני, כי אני מנכ"ל משהב"ט
ואני בטח לא רוצה למצוא את עצמי מצוטט, כאילו אני
יוצא נגד. לא, אני לא שם, אני לא בכיוון הזה ואני חושב
שארגון הנכים, בפגישות שהיו איתי, הרגיש את היחס שלי
כלפיהם והכל.

אבל המהות של אגף השיקום, הוא בא לתת מענה בראש
ובראשונה, לאוכלוסיה שאיך נקרא לא? אלה שנפגעו
באירועים מבצעיים או במסגרת העוטפת של אירועים
מבצעיים כאלה ואחרים, וכשמנתחים את הנתח הזה,
רואים שהוא פחות מ-50% מה-55 אלף.

אני לא יודע- אני צריך להיזהר, (אני מנסה לבחור את
המילים הנכונות למשפט הבא), נוצר פה איזה מין תהליך,
של עיסוק לא קטן של ליווי עו"ד ש- גם אני, דרך אגב, נכה
צה"ל. אני 19%, אני מכיר את התהליכים – של ליווי שאיך
בכל זאת, בן-אדם דרך עו"ד, מקבל זכאות לנכות. ואני לא
בטוח שהדבר הזה נכון מבחינת מערכת הבטחון, שהוא
יקרה.

אני גם לא חושב שנכון (וזה לא בעיסוק שלכם), היחס
שניתן לנכים שמגיעים לוועדות של זכאות בנכות. אני
הייתי שם, אני חושב שקיבלתי שם יחס משפיל ואחד
הדברים שטיפלתי, בהגעתי למשרד, זה שהצורה הזאת
תשתנה, בהתייחסות לנכים שמגישים בקשות כאלה
ואחרות. אנחנו נדרשים לתת לזה מענה, ואני גם הנחיתי

לתת מענה ואנחנו היום נותנים משובים ועוד כל מיני דברים כאלה ואחרים.

מצד שני, יש אבסורדים בהגדרת החוקים שלנו, של הכרת נכים. ואני אתן לכם מצב שאני ביקשתי לשנות אותו, אצלנו.

יש נכה שנפצע בשתי ידיו באירוע מבצעי מסויים. בגלל שאירוע של כריתת איבר בגוף מקנה לך 50% נכות ואם זה שניים בו-זמנית, אתה נכה 100% פלוס.

לעומת זה, נכה שנקטעה לו יד, נקטעה לו רגל והוציאו לו עין, לא מגיע אפילו ל-100%. זה מצב אבסורדי מבחינתנו, שאני ביקשתי לתקן אותו כי הוא לא נכון שיהיה. זו, דרך אגב, אחת מהטענות שעלו בארגון הנכים ואני קיבלתי אותה ועכשיו צריך לראות איך מתקנים אותו נכון, חוקית, ולא ליצור מצבים שאנחנו עוברים על החוק ועוד כל מיני דברים כאלה ואחרים.

ואני חושב, שאם הוועדה הזו תצליח לעזור לנו ולהביא המלצה או להביא החלטה בסוף שתאושר ברמות השונות, איך מתמודדים עם הדיפרנציאציה שראויה – ואני אומר, ראויה להיות – בכל אוכלוסיית 55 או למעלה מ-55 אלף נכים.

עם השנים, לאוכלוסיה הזו הצטרפו שב"כ ומוסד, משטרה ושב"ס ועוד כל מיני גורמים. יש מצבים, לכולנו, שככל שאתה מתבגר אז המצב שלך להיות חולה במחלות כאלה ואחרות, הם בשכיחות יותר גבוהה ממצב של אחד בשנות ה-20, או למטרה שבעצם הקימו את האגף הזה.

עכשיו, מהרגע שהוסיפו אוכלוסיות שגיל הפרישה שלהן

הוא גיל 67, כשבדקים שנה מסויימת שוטפת, לא בשנה עם אירועים ביטחוניים, מוצאים שהאוכלוסיות האלה של פורשים בגיל 67, אז האחוז של המצטרפים לאגף השיקום הוא האוכלוסייה היותר גבוהה ולא דווקא אלה שנמצאים בפעילות השוטפת של מדינת ישראל. על זה, אני חושב, צריך לשים סימן שאלה – אני לא אומר טוב, אני לא אומר רע, אני מאוד נזהר בלשוני.

אני חושב שהתוצאה, שמשהב"ט צריך לתת את המכסימום שהוא יכול לתת למי שבאמת צריך, ולמי שבאמת מגיע לו בדבר הזה. הרי אף אחד לא יגדיל לי את התקנים של ה-260 או 260 ומשהו עובדים במשהב"ט, ל-600 עכשיו, בכדי שאני אתן שירות עוד יותר טוב. נצטרך לעשות עם הכמות שיש לנו, את הכי טוב שאנחנו יודעים. אבל אם לא נעשה את הדיפרנציאציה שאני חושב שנכון לשים לידה סימן שאלה ולבחון אותה, אנחנו עם הזמן נגיע למצב אבסורד ואין שום סיכוי ש"משהב"ט יצליח לעמוד ביעד הזה, וימנע או יקטין את התסכול שיש בנכי צה"ל. ואני חושב שאסור לנו להגיע לתסכול הזה, ולא נכון שנגיע אליו. לא נכון שמבחינה מוסרית, תהיה לאוכלוסיה הזאת, כאילו מדינת ישראל הפקירה אותם אחרי שהם נתנו אתמה שנתנו בנסיבות מבצעיות או ביטחוניות כאלה ואחרות. ולהם אנחנו מחוייבים, אנחנו צריכים למצוא כל דרך שבעולם, לתת להם את השירות ואת הטיפול שהכי מגיע.

אביגדור קהלני: יש לך דעה על האוכלוסיות האלה שהצטרפו לנכי צה"ל, בתהליך של שנים? מיקומם בתוך המשרד, כגון משמר הכנסת, שב"כ, שב"ס?

מר בוכריס : באופן עקרוני, אני-

אני לא אצטרך לבוא ב-22, אני אוכל להישאר את כל הזמן
ש-

א. גורן, יו"ר : חשבתי שאתה מביא את רה"מ הנה,

מר בוכריס : חס וחלילה, קטונתי.

א. גורן, יו"ר : לשאלה של אביגדור,

מר בוכריס : אני לא חושב שנכון – וזה לא דווקא, זה גם יכול להיות

איש קבע, כי אני לא רוצה להיכנס לסיטואציות –

שהאוכלוסיות האלה, כמו שהזכרת, שהם צריכים לקבל את

אותו יחס, את אותו שירות, את אותו טיפול, את אותם

תנאים שמקבלים נכי צה"ל שבעצם נפגעים מפעולות

מבצעיות או מכל המסגרת של זכאים, כל אדם- שאתה נוסע

לאימון ויש לך תאונת דרכים, זה חלק מהפעילות המבצעית

שמוגדרת, אם זה שב"כ, מוסד, צה"ל ועוד גופים כאלה

ואחרים.

ואנחנו מוצאים את עצמנו במצב מאוד אבסורדי

בסיטואציה הזאת, ואני חושב, צריך לנתח את כל הסוגיה

של חיילים בחופשה, למרות שיש לזה חקיקה כזאת או

אחרת, ועוד כל מיני דברים כאלה. זה יוצר- אני אתן מצב

אבסורדי, לא עלינו. יכול להיות חייל שהשתחרר וחייל

שמשתחרר בעוד שבוע. שניהם הולכים למועדון ביום ששי

בערב ועושים תאונת דרכים. שניהם נפגעים באותה מידה.

אחד הוא נכה צה"ל ברמה א' והשני הוא אזרח שקיבל- וזה

מצב אבסורדי שמותר לשים לידו סימון שאלה : נכון, או לא

נכון?

ואני מאוד מקווה שדרך הוועדה הזו, נצליח גם לבנות איזו

דיפרנציאציה כזו או אחרת, בכדי שמי שבאמת מגיע לו,
יוכל לקבל הכי טוב.

אביגדור קהלני: סליחה שאני מקשה לך, אבל התייחסת לתוך שורות
צה"ל. אני מדבר על האוכלוסיות שהצטרפו ל-
מר בוכריס: אני התייחסתי אליהם, אמרתי שהם לא צריכים להיות
באותה קטגוריה- ונתתי בהתייחסות לאלה שנפגעו
באירועים, מבצעים ביטחוניים, וגם בפריפריה שלהם.
התייחסתי, אמרתי שבעיניי לפחות, זו לא צריכה להיות
באותה קטגוריה.

עוזי לוי: כלומר, האבחנה היא בין לובש מדים ללא לובש מדים?
מר בוכריס: לא, לא, ממש לא. אני אתן לך דוגמא: שב"כ לא לובש
מדים, מוסד לא לובש מדים.

עוזי לוי: לכן אני מקשה ב-
מר בוכריס: לא, אז אני חושב שהם ואלה שנפגעים באירועים בטחוניים
כאלה ואחרים שהם לטובת זה, הם צריכים לקבל את אותו
יחס. אני בכוונה אמרתי את זה.

עוזי לוי: אני שאלתי, כדי לקבל את ההבהרה.
מר בוכריס: אז זה, ממש, הם אלה שבמיוחד אמרתי, האוכלוסייה,
ואמרתי שלא דווקא רק אנשי קבע או אנשי צבא-
הוא נתן שם שאלה לגבי משמר הכנסת, ואני אמרתי לו
שלדעתי המסגרת צריכה להיות על אוכלוסיה יותר רחבה
ממשמר הכנסת, ואני חושב שלא משנה מי מגופי הבטחון
שהיו מעורבים בפעילות מבצעית, בפעילות ביטחונית
ובמעטפת שלה, ונפגע, צריך להיות במסגרת האוכלוסייה
הזאת. ואני בכוונה לא לוקח אנשי צבא או כל מיני דברים
כאלה, כי אנחנו נותנים שירות לכל האוכלוסיות האלה

במערכת הבטחון.

אסתר דומיניסיני: אולי אחדד את השאלה. בעצם אתה בא ואתה אומר ככה: אני פחות רוצה להבחין בין סוגי הגופים שמתוכם אנשים נפגעים, אני רוצה להתייחס עניינית לסיבות. זאת אומרת, אני רוצה לראות רק, במערכת השיקום של משהב"ט, את אלה שנפגעו בעת ועקב תפקידם. אני לא רוצה לראות מחלות ואנשים שנפגעו בחופשות, וקטגוריות אחרות שאינן פעילות מבצעית או מעטפת של פעילות ביטחונית. זה נראה לך נכון?

מר בוכריס: נכון.

א. גורן, יו"ר: הוא אמר שיש לבחון, הוא לא אומר ש-

מר בוכריס: אני שמת לידי זה סימן שאלה, שאני חושב שנדרש לתת מענה בסימן שאלה הזה. כי אנחנו מגיעים למצב, גם המספרים וגם הכל, למצב של אבסורד. עכשיו, תראו, היום במשהב"ט נוצר מצב עוד יותר אבסורדי, במיוחד אחרי וועדת ברודט – ואנחנו חייבים לוועדת ברודט והכל. היום, תקציב הבטחון הוא משחק סכום אפס (דרך אגב, זה היה נכון גם בלי קשר לוועדת ברודט, אבל אחת כמה וכמה עם וועדת ברודט). ובתקציב הבטחון היום, מכיוון שאין תקרה לאגף השיקום, ואין תקרה לאגף המשפחות, לא עלינו, ועוד כל מיני דברים כאלה, אז בעצם מה שנדרש לתת – ניתן. מה שנשאר בהמשך, הולך להתעצמות, לדברים אחרים.

א. גורן, יו"ר: בהחלטת הממשלה, אבל, נאמר, בקשר להקמת הוועדה: "במטרה להביא לייעול ובפעילות מערכת השיקום, ולאיתור מקורות לחסכון תקציבי, ובכפוף למסגרת התקציב

הקיימת, המיועדת לאגפי השיקום, במסגרת הבחירה כאמור".

זאת אומרת, אפשר להבין מכאן, כאילו יש תקציב סגור-מר בוכריס: אין תקציב. הלוואי- זה כמו שנפגשתי עם ארגון הנכים ואמרו לי 'בוא נראה מה אתה-'. אני מסביר להם שבשנים, אתה רואה (ויראו לכם ראש האגף ואנשיו), שבעצם התחשיב באגף השיקום (ולא משנה, גם באגף משפחות, אבל נתייחס רק לאגף השיקום), הוא הולך וגדל עם השנים ולא הולך וקטן בהיבט הזה, אם זה בגלל אירועים כאלה ואחרים ואם זה בגלל האוכלוסיות שהגדרנו אותם כזכאים להיקלט בתור נכי צה"ל. והסוגיה שאני אומר, שעכשיו החריפה את המצב. למה? כי אם בעבר הנתח בדיאלוג בינינו לבין האוצר (ואני מקווה שאני לא טועה), כשדנו ואמרנו זה עלות של אגף שיקום, אגף משפחות, אז ממנו היתה נקודה שממנה עכשיו התחיל תקציב בטחון בדיאלוג בינינו לבין האוצר.

היום יש מסגרת שנקבעה ל-10 שנים, כל שנה עד 2018 נדמה לי, אני יודע כמה כל שנה יש לי כסף. במשחק הזה שעכשיו קורה, או בחלוקה הזאת, אם אגף השיקום עולה, אז אני מוריד דברים אחרים במשרד הבטחון, אפילו לא מערכת הבטחון, כי זה לא משפיע לא על השב"כ, לא על המוסד והכי אבסורד, זה גם לא משפיע על המשטרה. אני באתי לאוצר, אמרתי 'תראו-', ודווקא באוכלוסיות שהמספר שלהם בשנה רגילה, גדל לא בפרופורציה, בצה"ל. אמרתי, אין שום בעיה, שהמשטרה תממן את הפער הזה, או שב"ס יממנו את הפער הזה שנוצר בין תהליך רגיל לתהליך

לא רגיל.

אבל זה הופך להיות לסיטואציה מאוד משמעותית, שמשפיעה לא מעט על תקציב הבטחון, במסגרת ברודט. ואני מקווה שהצלחתי להסביר את עצמי כמו שצריך, לגבי הסוגיה הזאת.

א. גורן, יו"ר: המשקיפה מטעם האוצר, רוצה להוסיף לנקודה הזאת? מר בוכריס: אנחנו דווקא, במקרה הזה, מתואמים לא רע עם האוצר, נראה לי.

אביהו דיסטלמן: הממונה על תקציבי הבטחון, תוכנן להגיע גם להופיע בפני הוועדה, והוא ימסור-

א. גורן, יו"ר: חשבתי שהיא רוצה לאשר או להכחיש, המשקיפים מטעם משרד האוצר: (לאחר שנשאלו ע"י יו"ר הוועדה אם יש להם להוסיף על דבריו של המנכ"ל) אומרים פה אחד: "אנו מאשרים כל מילה".

(למר בוכריס) מה עם המצגת הזאת, לגבי הסקירה שלכם? מר בוכריס: אני חושב שחשוב שאני אציג אותה, זה של המנכ"ל ואני בכוונה רציתי להביא לכם את המסר שיש לי לאנשים שלי, את הרוח שאני רוצה שאגף השיקום ינוהל במשהב"ט, והדרך-

פה יש מצגת שיכולה, אולי, לתת חלק מהנתונים, (מר בוכריס מציג מצגת)

תפישת עולם, זה דברי בן-גוריון שלאור זה הוקם אגף השיקום. אני חושב ששווה לראות את חזון בן-גוריון שלאורו הוקם אגף השיקום במשהב"ט ומה לב המוטיבציה שנבע והביא את הקמת האגף הזה. בעצם זה החוב המוסרי של מדינת ישראל לנכים שלו. אבל תראו מה נאמר:

"מלחמת החירות של צה"ל, לא היתה כולה זרועה נחת, ניצחונות וכיבושים. היה גם צד שני למטבע, שולם מחיר יקר, נפלו מאות ואלפים מתפארת הנוער שלנו. אך החללים הם רק חלק מהאבידות, רבים נשארו, לשמחתנו, בחיים, אך גם שילמו מחיר יקר – איבר מן החי". ואז הוא מגיש הצעת חוק בשביל להקים את אגף השיקום. אני חושב שמאז החזון של הקמת האגף הזה, זה התרחב למימדים כאלה שהתמהיל שלו השתנה לחלוטין. ברגע שמדינת ישראל, משהב"ט יפנה עורף לאוכלוסיה הזו, ברור לנו לחלוטין, שתהיה פגיעה בנכונות של אנשים להקריב את מה שהם מקריבים – או עלולה להיות פגיעה, בוא נגיד ככה, נזהר בלשוננו. עלולה להיות פגיעה. "מחויבות ערכית ומוסרית, עדיפות ללוחמים" – יש כאלה שנפגעו בנסיבות צבאיות מובהקות, מה שקודם התייחסתי, ובמעטפת שלהם כמובן. "... של אוכלוסיות נוספות בחוק הנכים: משטרה, שב"ס, ואחרים"; נכונות לאמץ טכנולוגיה.

דרך אגב, אנחנו נותנים שירות לנכים – אין דבר שיש בעולם שמישהו אומר יש מענה לפתרון, ושאנחנו לא מנסים לתת את המענה הזה לנכים.

ברשותכם, תראו את אוכלוסיית הנכים. בין 10% ל-100% - יש 55,459. בין 0% ל-9% - 30,934; בין 10% ל-19% שהוכרו מ-96' - 8,844. סה"כ כל אוכלוסיית הנכים שמטופלים ע"י משהב"ט, מערכת הבטחון או לא, זה 97,237.

עכשיו, תסתכלו את החלוקה: פעילות מבצעית (כולל

תאונות אימונים). מחלה, תאונות דרכים ואחרות, חיילים בחובה בחופשה" תסתכלו את העמודה הראשונה שמדברת על פעילות מבצעית כולל תאונות אימונים : 21,242 מתוך 55,459. מחלה זה 13,000 ; תאונות דרכים ואחרות – 20,000 ; חיילים בחופשה – 396.

יוסי תמיר : זה נכון להגיד שרוב תאונות הדרכים שיש כאן, הם בכל זאת במסגרת השירות? זה לא תאונות דרכים בחופש?
מר בוכריס : אני לא יודע, לא רוצה לתת לך- אנחנו נבדוק עוד פעם את זה, מה שאני הגדרתי לאנשים שלי, תאונות דרכים שמישהו נסע עכשיו לאימון וקרתה תאונת דרכים, זה חלק מהעמודה הראשונה שנאמרה כאן. אני מקווה שזה מה שעשו.
אני כן מבקש שתבדקו את הנתון הזה עוד פעם, וכשתבואו, תציגו את זה. אתה יודע לתת לזה תשובה?
זאב אייזמן : בהחלט, תאונות דרכים פה, זה תאונות באמת- ברובריקה של תאונות דרכים ואחרות- קודם כל זה גם אחרות, יש כל מיני נסיבות, ותאונות דרכים פה זה התייחסות לא לתאונות, כמו שהמנכ"ל ציין, בנסיעה למבצע ונסיעה לתרגיל, לא מדבר בזמן מלחמה או חירום.

יוסי תמיר : גם לא בדרך לצבא?

זאב אייזמן : גם לא.

עוזי לוי : לא, זה תאונות דרכים, לצורך העניין תנועה ממקום למקום במסגרת שירות, או-

אסתר דומיניסיני : החוק קובע חד-משמעית שהדרך לעבודה או ממנה, נחשבת לעבודה עפ"י החוק. ולכן בטוח שהם כללו את זה במסגרת הזאת, אבל צריך באמת לפלח את זה, עם רזולוציה קצת יותר טובה.

- זאב אייזמן : אנחנו לא יכולנו להיכנס, אבל כתפישה אנחנו כן חשבנו, כדי להמחיש לכם, אם איש קבע בבוקר נוסע מהבית לקריה, ואני כאזרח נוסע מהבית לקריה, ובדרך הזאת קורית תאונת דרכים והוא הופך להיות- האם הוא צריך להיות-
- עוזי לוי : לא לשאלה, אלא בעובדה : איש קבע שנוסע בבוקר לעבודה מהבית לבסיסו (אני לא רוצה לתת- 'קריה' נתפש כאילו זה מקום אסור, אני לא רוצה) אלא אני אומר, איש נוסע- ואזרח שנוסע הם יהיו באותה רובריקה? לא?
- זאב אייזמן : לא.
- אסתר דומיניסיני : אזרח לא מוכר. אזרח יהיה מוכר כנפגע עבודה, במוסד לביטוח לאומי אבל הוא לא יהיה מוכר-
- עוזי לוי : איש קבע שנפגע, יהיה בתאונת דרכים או בפעילות מבצעית? איפה הוא יושב, מבחינת הטבלה הזו? מהבית למקום שירותו וקרתה תאונת דרכים. עזוב את האזרח. הוא יהיה במסגרת תאונת דרכים או במסגרת פעילות מבצעית?
- זאב אייזמן : תאונת דרכים ואחרות.
- מר בוכריס : אני מבקש לפלח את הסעיף הזה יותר פילוח של- עוזי לוי : לקטע של ה'אחרות' : תאונת עבודה במסגרת השירות, זאת אומרת בן-אדם שעובד במרכז לוגיסטי ונפל עליו ארגז או- הוא במסגרת 'אחרות' או במסגרת פעילות מבצעית?
- זאב אייזמן : בפעילות מבצעית.
- ערן דולב : אני רוצה לשאול, ה'אחרות' מדאיג אותי מאוד. מפני שאם אתה מסתכל בהתפלגות במשטרה ובשב"ס, תאונות יש כמו היפגעות מבצעית ומחלות ביחד. זה דבר מוזר מאוד. אז

חשוב מאוד לדעת מה זה 'אחרות'.

יוסי תמיר : לא, זה טעות. זה לא מסתכם ב-100, זה טעות.
מר בוכריס : אם תסתכלו, זה בהחלט אומר לך שבפעילות מבצעית –
836 ; תאונות ואחרות – 1,862. על זה, פחות או יותר,
רמזתי בדבריי על השאלה שנשאלה פה. אני, בגלל התפקיד
שאני נושא בו, אני מאוד זהיר ושמתי בדיוק : אלה
המספרים שמשקפים הכל.
עוזי לוי : אני חושב שהטבלה הזאת, הפילוח שלה, אני חושב שהוא
קריטי ל-

א. גורן, יו"ר : אנחנו חייבים להמשיך, אח"כ נעיר עוד.

מר בוכריס : אבל יש פה את הפילוח של פגועי גפיים וקטועים, עמוד
שדרה – שזה בערך 36% ; פגועי ראש – 3% ; פגיעות שונות –
5% ; פגועי עיניים – 4% ; נפש PTSD – 12% ; פגועי אוזניים
- 18% ; מחלות שונות – 21%.
ה'מחלות שונות' 21%, גם לזה התייחסתי בחלק מהדברים
שאמרתי קודם.
תקציב של אגף השיקום – 2.6 מיליארד שקל נכון ל-2009.
היום אישרתי את תקציב אגף השיקום ל-2010, במספר
יותר גדול מהמספר הזה.
הפילוח של חלוקת התקציב : אפשר לראות פה טיפול רפואי
– 617 ; שונות – 46 מיליון ; תגמולים – 1.122 מיליארד
שקל ; שיקום – 438 ; רכב רפואי – 379 מיליון שקל בשנה.
ההתפתחות התקציב, מה שאמרתי קודם, שנת 2000 עד
2007- קוטי, מה זה הירידה מ-2007 ל-2009, שזה ירידה
קטנה?

קוטי מור : קטנה מאוד. זה כתוצאה מכל הפעילות של חסכון שאנחנו

עשינו-

מר בוכריס : נכנסנו לתהליך לראות איך מייעלים דברים כאלה ואחרים, חלוקת תרופות ועוד כל מיני דברים כאלה.

א. גורן, יו"ר : מכל מקום, זה לא עלה!?

מר בוכריס : זה לא עלה. נכון.

(משקיף) : ההבדל הוא, בין 'לבנון השנייה' – העלייה הגדולה, ואז אנחנו רואים- בגלל זה, אני חושב. מלחמת לבנון השנייה ב-2006.

אביגדור קהלני : (אם אתה יכול להחזיר חזרה) יש פה שתי קפיצות גדולות, ב-2000 יש ממש קפיצה של- ל-2002,

מר בוכריס : היה את המבצעים של האינתיפאדה, שנים של 'חומת מגן',

אביגדור קהלני : זה כתוצאה מזה, או ששינוי בחוק שהקפיץ אותם?

מר בוכריס : לא, לא, זה 'חומת מגן'. זה שנים של האינתיפאדה. ב-2002 זה נרגע, ואז אתה רואה שהקו הרבה יותר מתון. ב-2006-

אביגדור קהלני : יש התאמה בין הקפיצה התקציבית לבין מספר הנכים? או שהיה פה איזה שינוי בחוק שהקפיץ את ה-?

מר בוכריס : לא היה שום שינוי בחוק.

קותי מור : לא, לא שינוי בחוק. העלייה במספר הנכים, בדרך כלל כתוצאה מאיזשהו אירוע שקרה – נדמה לי 'חומת מגן', ממלחמת לבנון השנייה, 'עופרת יצוקה' קצת – היו מעט יחסית,

מר בוכריס : לשמחתנו הרבה, נציין את זה.

מתח תגמולים גדול וקשיח, כמו שראיתם.

א. גורן, יו"ר : כמו משכורות, בתקציב.

מר בוכריס : כן. הרכב – מרכיב משמעותי בתקציב, מחייב רפורמה.

נדרש טיפול, בתוך הפעילות הרפואית מלווים, חמי מרפא

שגם שם הסעיפים הולכים וגדלים בצורה מאוד מאוד משמעותית.

אביגדור קהלני: האם יש לך גמישות, או לאגף גמישות, בשינוי מתן ה- אני

לא יודע אם לקרוא לזה 'הטבות' (זו מילה לא יפה), אבל 'השירות', חמי מרפא, יש לכם שיקול דעת בעניין, או שזה דבר שאין לכם שיקול דעת בו?

זאב אייזמן: קודם כל, כל ההטבות ניתנות- יש לנו באגף שיקום, אנחנו

עובדים כמובן עפ"י החוק והתקנות, ובנוסף יש לנו הוראות

פנימיות (מעבר לקבוע בחוק), שהן בעצם מסדירות רוב

ההטבות, כדוגמת חמי מרפא. כמובן שהרציונאל שניתן את

ההטבות, מבוסס על רציונאל רפואי. חמי מרפא זה

טיפולים רפואיים לאנשים שסובלים מבעיות

לוקומוטוריות, אורטופדיות, חולי פסוריאזיס לדוגמא,

שמטבע הדברים כאחד המענים הרפואיים – מתן חמי

מרפא.

אז ככה שהדברים האלה מוסדרים. לפעמים אנחנו עושים

חשיבה, אבל-

אביגדור קהלני: אתה אומר שזה עפ"י צו רופא?

זאב אייזמן: כמובן שההפניה או ההטבה ניתנת ע"י הרופא, אבל זה דבר

שמוסדר. זה לא שהוא נותן למי שהוא רוצה, או לפי שיקול

דעתו.

א. גורן, יו"ר: לא, מה שאביגדור שאל, אם יש לכם שיקול דעת לשנות,

לקצץ?

זאב אייזמן: כן, הוראות ניתנות ל-

קותי מור: שתבינו, שהרבה שיקול דעת אין לנו. היינו רוצים שיהיה

לנו שיקול דעת, אבל הרבה שיקול דעת אין לנו. יש היום

שורה של הוראות שהם מבחינתנו כאילו חוק, שעל פיהם
אנחנו עובדים.

א. גורן, יו"ר: הוראות של מי?
קותי מור: של משהב"ט,
א. גורן, יו"ר: משהב"ט זה אמורפי,
קותי מור: של אגף השיקום. ההוראות של אגף השיקום, שלנו.
א. גורן, יו"ר: אז שואל אביגדור, אם לך יש שיקול דעת לשנות את זה?
קותי מור: כאשר אני רוצה לשנות הוראה כלשהי, אני צריך להגיע
למסקנה שיש הגיון בשינוי של ההוראה הזאת, והדבר השני
אני חייב לתאם את השינוי, בין השאר עם ארגון נכי צה"ל
ועם כל הגורמים האחרים בתוך משהב"ט, אני חייב להציג
את המשמעויות התקציביות – אם נגזרות מתוך השינוי
הזה – ואחרי זה מתקבלת ההחלטה. אבל יש מספר נושאים,
שהם כבר נושאים מאוד מאוד מושרשים ומסורתיים
וארוכים בשנים, למשל חמי המרפא ששאלת עליהם.
הסוגיה הזאת של חמי מרפא, מנוהלת על בסיס איזושהי
הבנה ברורה, על בסיס הוראה שמבחינתנו ככה אנחנו
צריכים לעבוד, שהיא כוללת את כל הפגימות ואת כל
האחוזים שלגביהם זכאים האנשים לחמי מרפא וכמה ימים
זכאי כל אחד לחמי מרפא. ובזה אני לא יכול לשנות, אלא
אם כן אני מחליט לעשות משהו אחר.

אביגדור קהלני: כל שרציתי לדעת, אתה העלית לוועדה שהוועדה תדון
בנושא רכב,
קותי מור: נכון.

אביגדור קהלני: זה לא היה במנדט הראשוני, כי חשבת שהסעיף הזה הוא
סעיף רחב וכדאי שהוועדה תקבל מנדט.

כל שרציתי לדעת, האם כל הכסף הזה הוא 'צבוע' כי מכתיבים לך אותו, או בתקציב הזה יש לך גמישות, או שאולי אתה חושש לקצץ, שמא אתה הולך למאבקים אבל האם יש לך שיקול דעת ב- לא דווקא חמי מרפא, ניקח דברים אחרים. יש לך בכלל שיקול דעת?

קותי מור: תיאורטית יש לי, מעשית – כמעט בלתי אפשרי, ולכן חלק מהנושאים, בשביל לשנות ולהגיע למצב אחר מהמצב הקיים, אני רוצה שהוועדה הזאת תעשה.

א. גורן, יו"ר: הוא רוצה גיבוי ציבורי,

קותי מור: נכון. ואני אתן לכם את הדוגמא של הרכב, שהיא הדוגמא הכי הכי בולטת בכל העניינים.

היום, ההוראה הגדולה של העניין (ואתה מכיר את זה), היא שכל מי שיש לו 50% נכות ומעלה, ולא חשוב מהי הסיבה שכתוצאה ממנה הוא קיבל 50% ומעלה – ואני לא מתמקח עם ה-50%, אני לא מתווכח עם זה – זכאי לרכב רפואי.

כשאני (את זה אני רציתי להגיד לכם בזה שלי, אבל-), כשאני באתי, או כשאנחנו באנו והתחלתי לבדוק קצת אחורנית, מאיפה זה נולד הדבר הזה, אז למדתי את התופעה הבאה: שלפני משהו כמו 25 שנה, או משהו, 30 שנה, הוראת הרכב הרפואי התמקדה בכאלה שכל מי שיש לו בעיה לוקומוטורית, דהיינו בעיה שמצדיקה משהו בתנועה שלו, זכאי היה לקבל רכב רפואי. זו היתה ההתחלה של המהלך.

לאט לאט במהלך השנים, כתוצאה מדו-שיח כזה או אחר, בלחץ כזה או אחר, זה התרחב ונוצר היום מצב כפי

שתיארתי לכם קודם לכן, שלא חשוב מה ה-50%, הוא זכאי לרכב רפואי. ואז, כתוצאה מהדברים האלה, נוצרו מצבים שלדעתי, מנקודת מבט – אני אומר לכם – ערכית, מוסרית, תעזבו רגע את כל הדברים האחרים, למשל מי שיש לו 50%, אבל הם נוצרים מהצבר, 50% כתוצאה מאקומולציה של מספר דברים ומגיע ל-50%, הוא עפ"י ההוראה, עפ"י החוק, נקרא לזה ככה, מנקודת המבט שלי, זכאי לרכב רפואי. ודברים מהסוג הזה, שאני אח"כ אדבר.

א. גורן, יו"ר: טוב, אדוני המנכ"ל, אולי נמשיך. התפלגות כ"א?

מר בוכריס: זה מה שמטפלים מבחינת ב- באגף של ה-

א. גורן, יו"ר: באגף שלכם?

מר בוכריס: כן. כ-250 איש, כמו שאמרתי-

א. גורן, יו"ר: בכל הארץ, זה מפוזר?

מר בוכריס: כן, כן, משהב"ט בכללותו,

זאב אייזן: שבעה מחוזות.

מר בוכריס: אפשר לראות ש-30% מכ"א מתעסק בשירותים רפואיים;

37% בשיקום; רווחה ותעסוקה, שמבחינתנו זה מרכיב

חשוב בשיקום העובד – 21%. תשימו לב שרוב אחוזי כ"א

מתעסקים בטיפול בנכים בהיבטים האלה, ולא במעטפת

והתקורות האחרות. יש עובדי מינהל וכלכלה, מחשב בקרה

של סדר גודל של 12% מתוך הזה, רק מראה לכם שחלוקת

כ"א אכן רובה מושקעת בעיסוק של טיפול בנכים.

(מציג שקף) זה כבר אמרתי בדברי פתיחה, מה הייתי רוצה

שיצא לנו במסגרת הוועדה.

א. גורן, יו"ר: תודה רבה. סקירה מאוד יפה.

אביגדור קהלני: לא נגעת, אולי במתכוון, בכל נושא האגף השני. אנחנו

רצינו לשמוע גם את תפישת עולמך בנושא של הזכות, שהוא בהחלט במנדט כאן. זה מופיע בהחלטה.
אם אתם לא מוכנים לזה, אז אולי בפעם הבאה. אבל אנחנו חייבים לשמוע את זווית הראיה שלך.

מר בוכריס: אז אולי בפעם הבאה. אבל אני רק יכול להגיד דבר אחד לגבי הסוגיה הזאת, שהיא קשורה דווקא לסוגית השיקום והנכים.
יש מצב של מישהו שהוא נכה מעל 50% שהוא נפטר, מסיבה כזאת או אחרת ולא דווקא בהקשר, נדמה לי, לנכותו. בת או בן זוכו נחשבים למשפחת השכול של מערכת הבטחון. וזה בהקשר ישיר שהוא- פה צריך סימן שאלה, בטח, בהיבט הזה.

אביגדור קהלני: בהחלט. יש נתון של 1,600 פצועים שנפצעו, ו-50% מהם קיבלו חלל שמוכר- הוא מוכר כחלל צה"ל אחרי שהוא נפטר, עקב נכותו. חצי מהנכים מוכרים במשהב"ט, והוא מקבל על זה תמלוגים כמו משפחה שכולה לכל דבר.
נציג צה"ל: זה לא חלל צה"ל, זה מוכר.

אביגדור קהלני: כן, לזה אני מתכוון. הוא מקבל- מבחינת העומס על התקציב, הוא פשוט מדהים מבחינת המספרים.
מר בוכריס: אבל ברשותכם, בפעם הבאה אני-
א. גורן, יו"ר: כן. אנחנו מאוד מודים.
אביהו דיסטלמן: עכשיו אנחנו עושים הפסקה. קבענו 14:45 שאנחנו ממשיכים עם קוטי.

(תום דבריו של מנכ"ל משהב"ט- פינחס בוכריס)

(ה פ ס ק ה)